

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ

“Келишилди”

**Соғлиқни сақлаш вазирининг
биринчи ўринбосари
Б.К.Юсупалиев**

“___” 2017 й.

“Келишилди”

**Олий ва ўрта маҳсус
таълим вазири ўринбосари
Д.Х.Набиев**

“___” 2017 й.

“Тасдиклайман”

**Тошкент тиббиёт
академияси ректори
Л.Н.Туйчиев**

“___” 2017 й.

5A510113-“Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари”
мутахассислиги бўйича магистратурага кирувчиларнинг илмий ва илмий
педагогик ишларга қобилияти ҳамда қизиқишлигини аниqlаш учун сухбат
ўтказиш

Д А С Т У Р И

Тошкент 2017

Ушбу дастур Тошкент Тиббиёт Академияси Илмий кенгашининг 2017 йил 15 июнь куни ўтказилган йиғилишида мухокама қилинда ва маъқулланди (11-сонли баённома).

Ўқув ишлари бўйича проректор:

Тешаев О.Р.

Тиббий ва биологик кимё
кафедраси мудири, т.ф.д., доц.

Кульманова М.У

Тузувчилар:

Бабаджанова Ш.А.

т.ф.д., профессор

Сабирова Р.А

т.ф.д., профессор

Кульманова М.У

т.ф.д. доцент

Нурузова З.А

т.ф.д., профессор

Алимходжаева П.Р.

б.ф.д. профессор

Туйчибаева Н.М.

т.ф.д. доцент

Тақризчилар:

Бобоев К.Т.

т.ф.д., профессор, Гематология ва Қон
қўйиш ИТИ тиббий-генетик
лаборатория мудири

Кульманова М.У

т.ф.д., доцент, Тошкент Тиббиёт
Академияси “тиббий ва биологик
кимё” кафедраси мудири.

Тиббий ва биологик кимё кафедраси 2017 йил 30 июн куни ўтказилган
мажлисида мухокама килиниб, тасдиқлаш учун тавсия этилган (баённома
№26).

Кириш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги ПҚ-2955-сонли “2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 27 январь куни бўлиб ўтган қўшма мажлисидаги “Мамлакатни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш - устувор мақсадимиздир” мавзусидаги маъruzаси мазмун-моҳияти ва “Таълим тўғрисида”ги Қонун хамда “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” асосида замонавий ва касбий билимларни чуқур эгаллаган, жисмонан бақувват, ақлан етук, ўз касбининг устаси бўлган рақобатбардош мутахассис кадрлар тайёрлаш ва бу кадрлар билан мамлакатимизда олиб борилаётган бозор иктисодиётига асосланган демократик давлат ва жамият қурилиши жараёнини жадаллаштириш, давлатимизни ривожланган давлатлар қаторида муносиб ўрин эгаллашини таъминлаш, Ватан истиқболи ва мамлакат келажаги, йўлида фидокорона меҳнат килувчи баркамол авлодни тарбиялаш ва вояга етказиш вазифаларини қўяди.

Шу мақсад йўлида республикамиз Президенти томонидан ҳозирда таълимни модернизациялашга, замон талабларидан келиб чиккан ҳолда ислоҳатларни олиб боришга катта ахамият берилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 24 июлдаги ПФ-4456-сонли “Олий малакали илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан утказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги Фармонига, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги 343-сонли ”Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқдаш” тўғрисидаги ва 2007 йил 10 сентябрдаги 190-сонли “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимида магистратура фаолиятини янада такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарорларига мувофик магистратура фаолиятини тубдан такомиллаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш, кадрлар тайёрлаш сифати ва ракобатбардошлигини кучайтириш, “магистр” даражасини бериш бўйича диссертация иши мазмуни ва сифатига қўйиладиган мезонлар ва талаблар хамда халкаро таълим стандартлари даражасида олий таълим муассасаларида магистрлар тайёрлаш тартиби белгиланган.

Сұхбатнинг мақсади ва вазифалари

Сұхбатнинг мақсади 5A510113-“Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари” мутахассислиги бүйича магистратурага киругчиларнинг илмий ва илмий педагогик ишларга қобилияти хамда қизиқишиларини аниқлашдан иборат.

Мақсаддан келиб чиққан холда сұхбат қуидаги вазифаларни ечишга қаратылған:

- абитуриентнинг илмий ва илмий педагогик фаолиятга лаёқатини ва қобилиятини аниқлаш;
- соxa муаммоларига қизиқиши даражасини аниқлаш;
- соxa муаммолари ва ривожланиш истиқболлари түғрисида тушунчаси;
- муаммони ечиш усуллари ва воситалари түғрисида аник тасаввурға эга бўлиш;
- замонавий педагогик технологияларни билиши ва улардан фойдалана олиш;
- илмий мушоҳада қила олиш ва янги ғоялар шакллантира олиш.

Асосий қисм

Сұхбатнинг мақсади 5A510113-“Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари” мутахассислиги бүйича магистратурага киругчиларнинг илмий ва илмий педагогик ишларга қобилияти хамда қизиқишиларини аниқлаш бўйича сұхбат саволларида:

- абитуриентнинг илмий ва илмий педагогик фаолиятга лаёқатини ва қобилиятини аниқлаш;
- соxa муаммоларига қизиқиши даражасини аниқлаш;
- соxa муаммолари ва ривожланиш истиқболлари түғрисида тушунчаси;
- муаммони ечиш усуллари ва воситалари түғрисида аник тасаввурға эга бўлиш;
- замонавий педагогик технологияларни билиши ва улардан фойдалана олиш;
- илмий мушоҳада қила олиш ва янги ғоялар шакллантира олиш даражасини аниқлаш кўзда тутилган.

Сұхбат қуидаги саволлар асосида олиб борилади:

- 1. Лабораторияда янги технологиялар.**
- 2. Пешобнинг ҳосил бўлиши, пешобнинг умумий таҳлили.**
- 3. Пешобнинг физик хусусиятлари.**
- 4. Пешобнинг кимёвий хусусиятлари.**
- 5. Углевод алмашинувининг бузилиши.**
- 6. Гликемия ва глюкозурия.**
- 7. Гематурия.**
- 8. Нажас таҳлили, нажасининг физик хусусиятлари.**

- 9.** Гельминтоз ва содда ҳайвонлар лаборатор ташхиси.
- 10.** Балғам тахлили.
- 11.** Жинсий йўллар билан ўтувчи яллиғланиш касалликлар диагностикаси.
- 12.** Қон ва қон ҳужайраларининг умумий хусусиятлари.
- 13.** Гемоглобин, гемоглобин турлари.
- 14.** Эритроцитлар, эритроцитларнинг миқдори.
- 15.** Гематокрит кўрсаткичи.
- 16.** Эритроцитларнинг чўкиш тезлиги.
- 17.** Тромбоцитлар, тромбоцитларнинг миқдори.
- 18.** Лейкоцитлар, лейкоцитларнинг миқдори.
- 19.** Лейкоцитар формула, агранулоцит ва гранулоцитлар турлари ва уларнинг хусусиятлари.
- 20.** Инфекцион касалликлар лаборатор диагностикаси.
- 21.** Нафас йўллари аъзоларини микробиологик текшириш.
- 22.** Ошқозон ичак тракти аъзоларини микробиологик текшириш.
- 23.** Пешоб ажартиш аъзоларини микробиологик текшириш.
- 24.** Қин микробиоценози ва унинг бузилиши.
- 25.** Гепатит В, С, Д лаборатор диагностикаси.
- 26.** Одам иммун танқислик вируси лаборатор диагностикаси.
- 27.** Касалликлар иммун диагностикаси асослари, иммун реакциялар.
- 28.** Антиген, антитело.
- 29.** Аутоиммун касалликларни лаборатор диагностикаси.
- 30.** Клиник лаборатор диагностика замонавий муаммолари.
- 31.** Лаборатор диагностика замонавий усуллари.
- 32.** Замонавий лабораторияда биологик материалларни умумий клиник текшириш усуллари.
- 33.** Гемопоэз тўғрисида замонавий қараш. Замонавий қон яратиш назарияси.
- 34.** Эритропоэз, эритропоэз регуляцияси.
- 35.** Гемоглобин структураси. Гемоглобинни аниқлаш замонавий усуллари.
- 36.** Тромбоцитлар фаолияти. Тромбоцитлар адгезияси ва агрегацияси.
- 37.** Эритроцитлар чўкиш тезлиги (ЭЧТ). Диагностика усуллари.
- 38.** Ўткир лейкозлар лаборатор диагностикаси.
- 39.** Сурункали лейкозлар замонавий диагностика усуллари.
- 40.** Гемостаз борасида замонавий тушунча. Гемостаз функцияси. Гемостаз компонентлари.
- 41.** Тромбоцитар-томир гемостази.
- 42.** Қон ивиш омиллари.
- 43.** Геморрагик диатезлар диагностикасида замонавий муаммолар.
- 44.** Гиперкоагуляцион синдром диагностикаси муаммолари.
- 45.** Диссиминирланган томир ичи қон ивиш синдроми (ДВС-синдром) диагностика усулларини такомиллаштириш.
- 46.** Биохимик лаборатория замонавий муаммолари.
- 47.** Биохимик анализатор ишлатиш эффективлигини ошириш.
- 48.** Оқсил алмашинуви, ички аъзо касалликларида оқсилни текшириш аҳамияти.

- 49.Оқсил фракциялари.
- 50.Углеводлар характеристикаси.
- 51.Углеводларни текшириш усуллари
- 52.Қонда глюкозани аниқлашнинг замонавий усуллари.
- 53.Углеводли юклама ўтказиш. Клиник аҳамияти.
- 54.Липидлар алмашинуви, липид спектри.
- 55.Липидларни текшириш биологик аҳамияти.
- 56.Билирубин алмашинуви патологияси тўғрисида замонавий қарашлар.
- 57.Билирубин фракцияси.
- 58.Организмда темир алмашинуви. Анемия ривожланишида темирнинг аҳамияти.
- 59.Оқсилларнинг тузилишини ўрганишда вужудга келадиган қийинчиликлар.
- 60.Оқсилларни текширишнинг замонавий усуллари ва муаммолари.
- 61.Оқсиллар биологик функцияларини ўрганишда ўзига хос қийинчиликлар.
- 62.Замонавий тиббиётда ферментларнинг роли.
- 63.Углеводлар алмашинуви билан боғлиқ бўлган касалликлар ва уларни даволашда мавжуд муаммолар.
- 64.Липидлар. Липидлар алмашинувини бузилишини даволашда ўзига хос қийинчиликлар.
- 65.Қон плазмасининг асосий липидлари ва уларнинг аҳамияти.
- 66.Липидлар ҳазмланиши ва сўрилишининг бузилиши билан боғлиқ касалликлар.
- 67.Қон плазмаси, организм бошқа суюқликлари протеинлари.
- 68.Аминокислоталар ва уларни ажратиб олишда ўзига хос қийинчиликлар.
- 69.Экологик омиллар таъсирида оқсил биосинтезида вужудга келадиган муаммолар.
- 70.Подагра касаллиги.
- 71.Гемоглобин функцияси ва унинг метаболизми.
- 72.Анемиялар.
- 73.Сув ва электролитлар мувозанати.
- 74.Хужайрадан ташқари суюқлик параметрларининг бошқарилиши.
- 75.Электролит ва сув алмашинувининг бузилиши.
- 76.Электролитлар (физиологик роли, аниқлашнинг ташхисдаги аҳамияти).
- 77.Организм суюқликларининг бошқарилиши.
- 78.Қоннинг буфер системалари.
- 79.Ацидоз, унинг келиб чикиш механизми.
- 80.Алкалоз, унинг келиб чикиш механизми.
- 81.Гемостаз ва ундакатнашувчи омиллар.
- 82.Витамин К роли.
- 83.Тромбогеморрагик синдромлар.
- 84.Клиник тиббиётда биокимёвий текширувлар (спецификлик, сезувчанлик, прогностик аҳамияти, натижалар тахлили).
- 85.Ошқозон ости безининг ташқи секреция қисмининг ўзига хос хусусиятлари.
- 86.Ошқозон-ичак йўли махаллий гормонлари ва аҳамияти.

87. Жигар ва ўт чиқариш йўллари патологиясини биокимёвий асослари.
88. Жигарнинг оқсиллар метаболизмидаги роли.
89. Жигарнинг углеводлар метаболизмидаги роли.
90. Жигарнинг липидлар метаболизмидаги роли.
91. Ўт пигментлари ва уларнинг аҳамияти.
92. Сариқликлар, уларнинг келиб чикиш механизмлари.
93. Буйраклар. Буйраклардаги модда алмашинувининг ўзига хос томонлари.
94. Сув гомеостази.
95. Водород ионлари ва қон газлари гомеостази.
96. Натрий гомеостази.
97. Калий гомеостази.
98. Кислота-асос мувозанатини аниқлаш натижаларини тахлил этиш.
99. Бириктирувчи тўқима ва унинг патологиялари.
100. Ички секреция безларининг модда алмашинуви ва организм функцияларини бошкаришдаги роли.
101. Бактерияларнинг класификацияси, бинар номланишлари.
102. Бактериологик лабораторияларда ишлаш коидалари нималардан иборат?
103. Фиксацияланган суртма тайёрлаш техникаси.
104. Шарсимон бактериялар морфологияси.
105. Озик мухитларни тайёрлаш хонасида килинадиган ишлар.
106. Стерил хонанинг тузилиши ва у ерда бажариладиган ишлар.
107. Шарсимон бактерияларни морфологик гурухларини расмини чизиб беринг.
108. Ута хавфли инфекциялар билан ишлайдиган лабораторияларнинг ишлаш тартиби.
109. Клиник касалхоналарда жойлашган бактериологик лабораторияларнинг асосий вазифалари.
110. Оддий буяш усули техникаси.
111. Таёкчасимон микроорганизмлар морфологик гурухлари.
112. Бактерия спорасининг хосил булиши ва вазифаси.
113. Грам усулида ишлатиладиган буёклар.
114. Бактериялар харакатини урганиш усуллари.
115. Хивчинлар жойлашишига кура турлари.
116. Грам мусбат ва Грам манфий бактериялар хужайра деворларининг бир-биридан фарки?
117. Бактерия киритмалари нима ва уларнинг вазифаси?
118. Микроорганизмлар физиологиясига кайси хусусиятлари киради?
119. Бактерияларни озикланиш типларини санаб беринг.
120. Сапрофитлар кандай бактериялар?
121. Паразитлар кандай бактериялар?
122. Микроорганизмларни озикланиш турлари.
123. Озик мухитлар бактерия учун кандай талабга жавоб бериши керак?
124. Усишнинг кандай фазалари мавжуд?
125. Нафас олишига караб бактериялар кандай гурухларга булинади?

126. Анаэроб бактерияларни ажратиб олишда қўлланиладиган замонавий усуллар.
127. Аэроб бактерияларни ажратиб олишда қўлланиладиган замонавий усуллар.
128. Бактериологик лабораторияда қўлланилувчи озиқ муҳитлар бўйича Республикаиздаги муаммолар.
129. Хромоген озиқ муҳитлар.
130. Стерилизация ва дезинфекция жараёни бўйича муаммолар.
131. Бактериологик диагностикада қўлланилувчи экспресс-тестлар.
132. Антибиотикларга чидамли бактерия шаклларининг пайдо бўлиш механизмлари.
133. Дисбактериознинг замонавий бактериологик диагностикаси.
134. Бактерияларнинг “Бержи” аниқлагачи.
135. Ген инженерияси ва унинг медицина амалиётида қўлланилиши.
136. Моноклонал антителоларни олиш усуллари ва медицина амалиётларида қўлланилиши.
137. Интерферонлар.
138. Цитокинлар. Таъсир механизми.
139. Иммунопатология ва унинг турлари.
140. Бактерияларни мураккаб бўяш усуллари.
141. Бактериофаглар, уларнинг олиниши.
142. Бактериофаглардан тиббиётда фойдаланиш.
143. Иммунофлюоресценция усулининг қўйилиши, бу усул бўйича худудимиздаги муаммолар.
144. Полимераза занжирли реакция усули.
145. Ташқи муҳит объектларига баҳо беришда аниқланувчи санитар кўрсаткич бактериялар ва уларга қўйиладиган талаблар.
146. Хирургик, гинекологик бўлимларни санитар бактериологик текшириш усуллари.
147. Замонавий серологик текширувлар.
148. Бактериологик усулда ташхис қўйиш муаммолари.
149. Бактериоскопик усулда ташхис қўйиш муаммолари.
150. Вакциналар, олиниши, бу соҳадаги муаммолар Хужайра культуралари, тайёрланиш принциплари.
151. Тиббий генетика фанини предмети ва вазифалари.
152. Ген хақида тушунча. Геннинг материал асоси. Генларниг хоссалари
153. Генотип ва унинг моҳияти. Гомо- ва гетерозигот организмлар.
154. Генотип ва фенотип тўғрисида тушунча
155. Доминант ва рецессив белгилар. Доминант ва рецессив типда наслланиш.
156. Аллел ва ноаллел генлар. Мисоллар.
157. Белгиларнинг 1-чи авлодда бир хиллик қонуни ва унинг цитологик асоси.
158. Белгиларнинг ажралиш қонуни ва унинг цитологик асоси.
159. Ота-она белгиларининг мустақил наслланиш қонуни ва унинг цитологик асоси.

160. Мендел қонунлари: белгиларнинг наслланиш қонуниятлари.
161. Аллел генларнинг ўзаро таъсири.
162. Қон гурухларнинг наслланиш қонуниятлари.
163. Таҳлилий сатиштириш ва унинг цитологик асоси.
164. Ноаллел генларнинг ўзаро таъсири.
165. Комплементарлик. Комплементар генлар ҳақида тушунча. Мисоллар.
166. Комплементар генларнинг ҳар бири ўз белгисини ифодалайди, биргаликда эса, бошқа белгини юзага келтиради. Бундай генетик ҳолатни цитологик асосини кўрсатинг.
167. Комплементар генларнинг ҳар бири белгини ифодаламайди, биргаликда эса, белги юзага келади. Бундай генетик ҳолатни цитологик асосини кўрсатинг.
168. Комплементар генларнинг ҳар бири ўхшаш белгини ифодалайди, биргаликда эса, бошқа белгини юзага келади. Бундай генетик ҳолатни цитологик асосини кўрсатинг.
169. Комплементар генларнинг биттаси – доминанти ўз белгисини ифодалайди, унинг рецессив аллели ҳам ўз белгисини ифодалайди, лекин белгилар юзага чиқади, қачонки иккинчи жуфт комплементар бўлган доминант ген генотипда бўлса, акс ҳолда белги ривожланмайди. Бундай генетик ҳолатни цитологик асосини мисолда кўрсатинг.
170. Генларнинг ўзаро таъсири: эпистаз ва унинг цитологик асоси
171. Доминант эпистаз. Мисол келтиринг. Цитологик асоси.
172. Рецессив эпистаз. Мисол келтиринг. Цитологик асоси.
173. Полимерия. Кумулятив полимерия. Цитологик асоси.
174. Полимерия. Нокумулятив полимерия. Цитологик асоси.
175. Пенетрантлик ва экспрессивлик тўғрисида тушунча.
176. Плейотропия. Мисоллар келтиринг.
177. Кўп аллеллик ходиса. Мисоллар.
178. Хромосомаларнинг электрон-микроскопик тузилиши.
Хромосомаларнинг типлари.
179. Митоз ва мейоз бўлинишида хромосомаларнинг қўриниши ва ҳаракати.
180. Хромосомаларнинг гаплоид ва диплоид тўплами.
181. Хромосомаларнинг қоидалари ва хоссалари.
182. Грегор Мендел ва унинг таълимоти. Менделизмнинг моҳияти.
183. Томас Гент Морган – ирсиятнинг хромосома назарияси. Морган тажрибалари.
184. Ирсиятнинг хромосома назариясининг асосий тадқиқотлари.
185. Дрозофила пашшаси – қулай генетик объект.
186. Жинснинг наслланиши. Цитологик асоси.
187. Аутосома ва жинсий хромосомалар. Гомо- ва гетерогаметали жин.
188. Вируслар, бактерия ва эукариотларнинг ирсий моддаси.
189. Ирсий модданинг репарацияси. ДНК редупликацияси.
190. Нуклеин кислоталар: ДНК ва РНК. Тузилиши ва функцияси.
191. РНК турлари ва функциялари.

192. Оқсил биосинтези. Эталлари. Транскрипция, трансляция, тескари транскрипция.
  193. ДНК нинг генетик ролини исботловчи тажрибалар.
  194. Трансдукция, трансформация, коньюгация.
  195. Генетик код ва унинг хоссалари.
  196. Интерфазада турган ядронинг тузилиши. Ирсий ахборотнинг сақланиши ва йўналишидаги роли.
  197. Митохондрия ва пластидаларнинг тузилиши. Цитоплазматик ирсият.
  198. Жинсга бириккан белгиларнинг наслланиши. Цитологик асоси.
  199. Гемофилиянинг наслланиши. Цитологик асоси.
  200. Дюшен миопатия касаллигини наслланиши. Цитологик асоси.
201. «Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили»нинг мазмун-моҳияти ва ундан кўзланган мақсад.
  202. “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси” нинг мазмун-моҳияти.
  203. “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси” рангларининг маъноси.
  204. “Тиббий таълим тизимини ислоҳ қилиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорининг мазмун-моҳияти (2017 йил 5 май).
  205. “Соғлиқни сақлаш соҳасида хусусий секторни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорининг мазмун-моҳияти (2017 йил 1 апрель).
  206. Президент Шавкат Мирзиёев раислигига (7 февраль куни) 5 январдаги мажлисда белгиланган вазифалар ижроси, соғлиқни сақлаш тизимидағи муаммолар ва соҳанинг ривожланиш истиқболларига бағишлиланган видеоселектор йиғилишидаги танқидий таҳлил.
  207. Президент Шавкат Мирзиёевнинг “Ўзбекистон Республикаси аҳолисига 2017-2021 йилларда ихтисослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатишни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорининг мазмун-моҳияти (2017 йил 20 июнь).
  208. Президент Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 31 октябрдаги “Аҳолини дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлашни янада яхшилашга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорининг мақсади (2017 йилнинг 1 январидан кучга кирган).
  209. Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидағи барча бошқарув аппарати, тиббиёт даволаш-профилактика ҳамда олий ва ўрта маҳсус таълим муасассалари, ташкилот, корхоналар ходим ва талабаларнинг тиббий деонтологияси ва маданияти тўғрисидаги №34буйруғи.
  210. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлашда раҳбар ва масъул ходимларнинг жавобгарлигини қучайтириш ҳақида №106 буйруғи.
  211. “Таълим тўғрисида”ги қонунни мазмун-моҳияти.
  212. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури мазмун-моҳияти.
  213. “Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг мақсади, ёшларга оид давлат сиёсатининг асосий принциплари, йўналишлари ва унда қўлланилган асосий тушунчаларнинг мазмуни.

214. “Ёшларга оид давлат сиёсати тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Конунида ёшларни ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари.
215. “Маънавият” тушунчасининг маъно-мазмуни, унинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамияти.
216. Маънавиятга таҳдид солувчи иллатларга қарши кураша олиш кўникмаларини шакллантириш зарурати.
217. Мустақиллик мафкурасининг мазмун-моҳияти, мақсади ва вазифалари.
218. Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Каримов “Оммавий маданият” ва унинг заарали оқибатлари тўғрисида.
219. “Фикрга қарши фикр, ғояга қарши гоя, жаҳолатга қарши маърифат билан курашиш” тамойили.
220. Мафкуравий бушлиқнинг хавфли оқибатлари.
221. Мафкуравий иммунитет тушунчаси.
222. Миллий ғоя - Ўзбекистон халқининг асосий мақсад ва муддаоларининг ифодаси.
223. Миллий маънавий мерос ва қадриятлар тушунчалари.
224. Миллатлараро тотувлик ва бағрикенгликнинг асослари.
225. Миллий ғурур ва миллий ор-номус тушунчалари.
226. Фикрлар хилма-хиллигининг жамият тараққиётидаги аҳамияти.
227. “Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар ҳақида”ги қонун ва унинг моҳияти, мазмуни.
228. Экстремизм, фундаментализм, терроризм ва уларнинг инсоният тараққиётига зидлиги.
229. Ўзбекистонда куппартиявийликнинг шаклланиши - фуқаролик жамиятининг муҳим шартлари.
230. Фуқароларнинг ижтимоий ва сиёсий фаоллигини ошириш муаммоси.
231. Ўзбекистон Республикаси сайлов тизимининг Конституциявий асослари.
232. Ўзбекистон ташқи сиёсатининг асосий тамойил ва йўналишлари.
233. Ахборот хавфсизлиги тушунчаси.
234. Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсий фаолияти концепцияси (2012 йил 8 август).
235. Кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари.
236. Қишлоқ хўжалигида фермерликни ривожлантиришдаги асосий вазифалари.
237. Соғлом турмуш тарзини шакллантиришнинг фалсафий мазмуни.
238. “Авесто” Марказий Осиё халқлари маънавияти манбаи сифатида.
239. Энг буюк жасорат нима? (Ислом Каримовнинг “Юксак маънавият-енгилмас куч” асари бўйича)
240. Илк ва сўнгги уйғониш даврида маънавият ривожига ҳисса қўшган мутафаккирлар.
241. Талабаларни маънавий-ахлоқий тарбиялашда миллий қадриятларнинг роли.
242. Оиланинг жамиятдаги муҳим ижтимоий институт сифатидаги ўрни.
243. Миллий тилнинг давлат мақоми.
244. Ёшлар маънавияти шаклланишида миллий ва ватанпарварлик тарбиясининг роли.

245. [Китобхонлик - маънавий баркамоллик белгиси.](#)
246. Табиатга булган онгли муносабатда аждодлар ўгитлари.
247. “Устоз-шогирд” анъаналаридан фойдаланишнинг ўзига хослиги.
248. Ибн Синонинг фалсафий қарашлари.
249. Маънавий қашшоқлик –инсон фожиаси.
250. Китоб – миллатнинг бебаҳо маънавий ва маданий мероси.
251. Магистратуранинг мақсад ва вазифалари;
252. «Магистр» сўзининг маъноси ва у қандай даражা;
253. Магиструра талабасининг малакавий иши;
254. Илмий мактаб тушунчаси ва хусусиятлари;
255. Илмий тадқиқот ишларининг турлари,
256. Тезис нима?
257. Илмий мақола нима?
258. Аннотация ва рефератга қўйилган талаблар;
259. Тадқиқот ишларини ўтказиш босқичлари.
260. Тажриба натижаларида бошқа қийматлардан кескин фарқ қилувчи қийматларни текшириш босқичлари;
261. Абсолют ва нисбий хатолар, тажрибани икки вариантидан олинган ўртача қийматларни таҳлили;
262. Танланган мутахассислигига бўйича илмий ва илмий педагогик фаолият бўйича тушунчаси.
263. Танланган мутахассислиги соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимлари.
264. Танланган мутахассислигига соҳасини ривожланиш истиқболлари.
265. Танланган мутахассислиги бўйича илмий изланишларни олиб борган олимлар тўғрисида маълумот беринг.
266. Илмий ва илмий-педагогик фаолият юритишнинг норматив-хукуқий асосларига.
267. Ўзбекистон республикасининг “таълим тўғрисида”ги қонуни.
268. Қонуннинг мақсади.
269. Педагогик фаолият билан шуғулланиш хукуқи.
270. Ўзбекистон республикасининг таълим тизими ягона ва узлуксизлиги.
271. Таълим турлари.
272. Таълим тугрисида хужжатлар.
273. Ўзбекистон республикаси вазирлар махкамасининг таълим соҳасидаги ваколатлари.
274. Қонун хужжатларига мувофиқ хорижий давлатларнинг таълим тўғрисидаги хужжатларини тан олиш ва хужжатларнинг эквивалент эканлигини қайд этиш тартибини белгилаш.
275. Таълимни бошқариш бўйича маҳсус ваколат берилган давлат органларининг ваколатлари.
276. Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг таълим соҳасидаги ваколатлари.
277. Таълим дастурнинг мақсади.
278. Таълим дастурнинг биринчи босқичи.
279. Таълим дастурнинг иккинчи босқич.
280. Таълим дастурнинг учинчи босқич.

281. Кадрлар тайёрлаш тизимини ривожлантириш. Асосий йўналишлари.
Кадрлар тайёрлаш тизимида ишлаб чиқариш.
282. Кадрлар тайёрлаш тизимида фан.
283. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини рўёбга чиқаришни биринчи босқичи.
284. Мутахассислик кодининг биринчи учта рақами нимани ифодалайди.
285. Олий таълимнинг Давлат таълим стандартлари “Асосий қоидалари”
286. Кадрлар тайёрлаш сифати, таълим мазмунига қўйилган умумий талаблари.
287. Таълим олувчилар тайёргарлигининг зарурий ва етарли билим даражаси ҳамда олий таълим муассасалари битирувчиларига қўйиладиган умумий малакавий талаблари.
288. Ўқув юкламасининг ҳажмини.
289. Таълим муассасалари фаолияти ва кадрлар тайёрлаш сифатини баҳолаш тартиблари ҳамда механизми.
290. ДТСга Кадрлар тайёрлаш миллий дастури босқичларини амалга ошириш жараёнида, шунингдек, мамлакат ижтимоий-иктисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденциялари.
291. Давлат таълим стандарти.
292. Ўқув режаси.
293. Намунавий ўқув режа.
294. Ишчи ўқув режа.
295. Фан дастури.
296. Магистратура тўғрисидаги низом.
297. Магистратура талabalарининг хуқуқ ва мажбуриятлари;
298. Диссертация нима?
299. Диссертацияни тайёрлаш ва ҳимоя қилишга қўйиладиган талаблар;
300. Диссертациянинг таркиби ва унинг мазмунига қўйиладиган талаблар;

5A510113-“Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари”
мутахассислиги буйича магистратурага кирувчиларнинг илмий ва илмий педагогик ишларга қобилияти ҳамда қизиқишларини аниқлаш бўйича сухбатни натижаларини баҳолаш мезони.

5A510113-“Ташхиснинг инструментал ва функционал усуллари”
мутахассислигидан кириш синовларини баҳолаш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

1. Магистратурага кирувчиларнинг илмий ва илмий педагогик ишларга қобилиятини аниқлаш бўйича сухбат Олий таълим муассасаси ректори томонидан тасдиқланган маҳсус комиссия аъзолари иштироқида ўтказилади ва ёзма ишлар шифрлангандан кейингина текшириб баҳоланади.
2. Сухбат жараёнида абитуриентнинг илмий ва илмий қобилиятини аниқлашга (оғзаки) 30 дақиқача вақт ажратилади. Шунинг 10-15 дақиқасида аббитуриент

ёзма тайёрланади ва қолган 10-15 дақиқа давомида оғзаки жавоб бериши лозим.

3. Магистратурага кирувчилар билими 0 баллдан 50 баллгача бўлган баллар оралиғида баҳоланади.

4. Сұхбат бешта савол дан иборат бўлиб, бу саволлар абитуриентнинг мутахассислик бўйича ижодий қобилияти, тизимли мустақил таҳлил қилиш, хulosалар чиқариш бўйича билимларни аниқлашга қаратилган бўлади. Бунда саволлар қуйида келтирилган мезонлар:

- 1). Танланган магистратура мутахассислиги соҳасининг замонавий илмий муаммолари;
- 2). Танланган магистратура мутахассислиги соҳасининг илмий ва илмий-педагогик ғояларини таҳлил қила олиши;
- 3). Илмий-тадқиқот фаолиятни ташкил этиш, тадқиқот натижаларини таҳлил қила олиши;
- 4). Таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг шакл, метод ва воситалари ҳақида умумий тушунчаларга эгалиги;
- 5). Илмий тадқиқот натижаларини тушунтира олиш қобилияти ёки илмий нашрларда эълон қилган ишларининг мавжудлиги асосида баҳоланади.
5. Вариантдаги саволлар мутахассислик фанлари бўйича Ўзбекистон республикаси Олий ва ўрта махсус таълим Вазирлиги томонидан тегишли бакалавр йўналишидаги тасдиқланган фан дастури асосида тузилади.
6. Жавоблар қуйидаги тартибда аниқланади:

Сұхбат 0 баллдан 50 баллгача бўлган баллар оралиғида баҳоланади. Билетларда 4 та савол бўлиб, хар бир савол учун максимал – 10 балл, абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлар) кўриб чиқилиб, максимал – 10 балл қўйилади.

7. Вариантдаги ҳар бир саволга берилган жавобларни баҳолаш қуйидаги тартибда амалга оширилади:

- саволга берилган жавоб тўлиқ бўлиб, қўйилган масалани моҳияти ва мазмuni етарлича очилган, етарлича хulosалар чиқарилган ва асосланган, далилларга тўғри ва аниқ баҳо берилган, мантиқий кетма-кетликка амал қилинган бўлса бундай жавобга 9-10 оралиғида балл қўйилади;
- агар саволга жавоб берилган бўлиб, масалани мазмун ва моҳияти очилган ва унга ижодий ёндашилган, мустақил фикрлаш ва хulosаларни асослай олиш қобилияти намоён қилинган, далилларга тўғри баҳо берилган, мантиқий кетма-кетликка амал қилинган бўлса, у ҳолда бундай жавобга 7-8 оралиғида балл қўйилади;
- агар саволга жавоблар келтирилган бўлсада, қўйилган масаланинг моҳиятини очишга ҳаракат қилинган, қисман ижодий ёндашилган, хulosалар асосланган, баъзи бир умумий хатоликларга йўл қўйилган ва мантиқан кетма-кетликка амал қилинган бўлса, у ҳолда бундай жавобга 6-7 оралиғида балл қўйилади;
- агар саволнинг жавобида умумий тушунчалар келтирилиб, масаланинг мазмун ва моҳияти очилмаган, асосий хulosалар қилинмаган, масалани ҳал қилишга ижодий ёндашилмаган, мулоҳаза юритишида қўпол хатоликларга йўл қўйилган бўлса, бундай жавобга 1-5 оралиғида балл қўйилади;
- агар саволга мутлақо жавоб берilmagan ёки жавоблар бошқа саволга

таалуқли бўлса, бундай жавобга 0 балл кўйилади.

8. Абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) ни баҳолаш қуидаги тартибда амалга оширилади:

- абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) нинг умумий сони 5 та ва ундан ортиқ бўлса, 9-10 балл;
- Абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) нинг умумий сони 4 та бўлса, 7-8 балл;
- Абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) нинг умумий сони 3 та бўлса, 5-6 балл;
- Абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) нинг умумий сони 2 та бўлса, 3-4 балл;
- Абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) нинг умумий сони 1 та бўлса, 1-2 балл оралиғида кўйилади;
- Абитуриентнинг илмий мақола ёки тезислари (ёки уларга тенглаштирилган хужжатлари) бўлмаса 0 балл кўйилади.

Кўйилган баллардан норози бўлган бакалавр синов натижалари эълон қилинган вақтдан бошлаб 24 соат давомида қабул комиссиясининг раисига ёки аппеляция (адолат) комиссияси раиси номига ариза билан мурожаат қилиши мумкин. Аппеляция хақидаги аризани кўриб чиқиш муддати 2 кундан ошмаслиги керак.

АДАБИЁТЛАР

1. Руководство по клинической лабораторной диагностике. Арипов А.Н., Фесенко Л.М, Арипов О.А., Исмаилова Н.И., Мухамедиярова Р.Г., Ташкент, 2007.
2. Клиническая оценка результатов лабораторных исследований. Назаренко Г. И., Кишкун А. А.2007.
3. Лаборатория иши. Бабаджанова Ш.А., Шамсутдинова М.И., Алимходжаева Г.Б., Мусаева Н.Б., Мусаков М.С. Ўқув-услебий қўлланма, Тошкент, 2006.
4. Клиническая оценка результатов лабораторных исследований. Назаренко Г.И. 2006
5. Интерпретация клинико-диагностических тестов и анализов. Тулаганов А.А., Тиллаева Г.У., Баженов Л.Г. Ташкент, 2005.
6. Клиническая лабораторная диагностика: методы исследования. Зупанец И. А. 2005
7. Атлас гематологии. Шона К. Андерсон, Кейла Б.Поулсен, Москва, 2007
8. Собирова Р.А., Аброров А.А., Орипов А.Н., Иноятова Ф.Х. Биологик кимё. 2007. Дарслик
9. Обидов О.О., А.А Жўраева Биологик кимё, Тошкент 2010
10. Sabirova R.A., Inoyatova F.X., Shukurov I.B Biologik Kimyo, Toshkent 2008.

- 11.** THOMPSON & THOMPSON GENETICS IN MEDICINE, EIGHTH EDITION Copyright 2016 by Elsevier Inc. 532 p.
- 12.** Medical Genetics, 5th Edition, Lynn Jorde, John Carey, Michael Bamsha, 2015, 268p.
- 13.** П.Р Алимходжаева., Н.М. Туйчибаева, А.А. Абдувалиев., М.С.Гильдиева. Методы медицинской генетики. Т.,2015- 237 с.
- 14.** П.Р Алимходжаева., Н.М. Туйчибаева, А.А. Абдувалиев., М.С.Гильдиева. Тиббиёт генетиканинг текшириш усуллари. Т., 2015- 227 бет.
- 15.** К.Н. Нишонбоев, О.Э.Эшонкулов, М.Ш. Босимов. Тибиёт генетикаси. Дарслик. Т.,- 2011, 253 бет.
- 16.** P.R. Olimxo'jaeva, D.R. Injg'omova. Tibbiyat Genetikasi. 7-nashri. Toshkent- "ILM ZIYO" 2012-y. 216-bet.
- 17.** A. G'ofurov, S. Fayzullaev. Genetika. "Tafakkur" nashriyoti. Toshkent 2010-y. 264-bet.
- 18.** К.Н. Нишонбоев, П.Р. Алимходжаева, Д.Х. Хамидов. Медицинская биология и генетика. Государственное научное издательство «Ўзбекистон Миллий энциклопедияси». Тошкент 2008. 432 стр.
- 19.** Медицинская генетика. Учебник, Николай Бочков, Алий Асанов, Наталья Жученко, Татьяна Субботина, Маргарита Филиппова, Тамара Филиппова, 2014 год, ГЭОТАР-Медиа, 224 стр.
- 20.** Алимходжаева П.Р., Туйчибаева Н.М. Сборник задач и упражнений по общей и медицинской генетике. Т., 2017.- 173стр.
- 21.** Медицинская генетика. Учебник, Николай Бочков, Алий Асанов, Наталья Жученко, Татьяна Субботина, Маргарита Филиппова, Тамара Филиппова, 2014 год, ГЭОТАР-Медиа, 224 стр.
- 22.** Каримов Х.Я., Бобоев К.Т., Ассесорова Ю.Ю., Алланазарова Б.Р. Тиббиётда цитогенетик тадқиқотлар: фундаментал ва амалий жиҳатлари. Тошкент, 2015, 314б.
- 23.** Алимходжаева П.Р., Туйчибаева Н.М., Сигатуллина М.И. Молекулярно-генетические основы неврологических заболеваний. Учебно-методическое пособие. Ташкент. 2014г. 94 стр.
- 24.** GENETICS: ANALYSIS & PRINCIPLES, FOURTH EDITION Copyright © 2012, 576 p

Тиббий ва биологик кимё
кафедраси мудири

М.У.Кульманова